

Sygn. akt II K 450/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 sierpnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Belchatowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Nowak

Protokolant: sekr. sąd. Jolanta Żak

Prokurator: Włodzimierz Gusta

po rozpoznaniu na rozprawach w dniach 09.10.2018r., 27.06.2019r. i 06.08.2019r.;

sprawy przeciwko M. P. urodzonemu (...) w P., synowi F. i H. z domu T.

oskarżonemu o to, że:

w okresie od 31 maja 2017 r. do 31.12. 2017 r. w B., woj. (...) uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki D. P. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Belchatowie z dn. 26.03. 2015 r. sygn. akt III RC 41/15 w kwocie po 700 zł miesięcznie, poczynając od dnia 26.03. 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych,

tj. o czyn z art. 209 § 1 kk

1) oskarżonego M. P. uznaje za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wypełniającego dyspozycję art. 209 § 1 kk i na podstawie art. 209 § 1 kk wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 24 (dwadzieścia cztery) godziny w stosunku miesięcznym;

2) na podstawie art. 34 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt. 3 kk zobowiązuje oskarżonego do systematycznego wykonywania obowiązku alimentacyjnego wobec córki D. P.;

3) zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 120 (sto dwadzieścia) złotych opłaty i 2370,16 (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt 16/100) złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków.

Sygn. akt II K 450/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Związek małżeński M. P. i E. P. został rozwiązany wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w (...)z dnia 27 maja 1998 roku. Z tego związku małżeńskiego oskarżony ma trzy córki.

/dowód: zeznania świadka D. P. k. 197, odpis wyroku k. 92/

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Belchatowie z dn. 26 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt III RC 41/15 Sąd zobowiązał M. P. do wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz D. P. w kwocie po 700 zł miesięcznie, poczynając od dnia 26 marca 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności.

/dowód: odpis wyroku k. 3/

D. P. zamieszkuje z dziadkami, którzy częściowo ponoszą jej koszty utrzymania. Pokrzywdzona jednak również stara się partycypować w wydatkach. E. P. pracuje za granicą i przysyła córce pieniądze w kwocie około 800 zł miesięcznie. D. P. od 01 października 2015 r. była studentką studiów dziennych na (...) Akademii (...). Otrzymywała stypendium naukowe oraz pobierała alimenty z funduszu alimentacyjnego.

/dowód: zeznania świadka D. P. k. 197, zeznania świadka S. P. k. 81 - 82, 199 – 200, zaświadczenie k. 5/

M. P. w okresie od 20 czerwca 2016 roku do dnia 30 marca 2017 roku był zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Oskarżony otrzymywał z Urzędu Pracy propozycje zatrudnienia. Te złożone w 2017 roku zakończyły się odmową zatrudnienia przez pracodawcę. Kilka lat wcześniej zatrudniony był w (...) B., z której to pracy został zwolniony. Wtedy świadczenia alimentacyjne egzekwowane były przez komornika

/dowód: zeznania świadka S. P. k. 81 - 82, 199 – 200, pismo z PUP k. 14 - 15/

Oskarżony nie pobierał zasiłków ani renty. W okresie od 17 kwietnia 2015 r. do dnia 04 maja 2017 r. był zgłoszony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez Powiatowy Urząd Pracy, natomiast od dnia 04 maja 2017 r. do dnia 18 grudnia 2017 roku został zgłoszony przez firmę (...). Po tym czasie znowu został zgłoszony przez Powiatowy Urząd Pracy.

/dowód: pismo z ZUS k. 79/

M. P. posiada nieruchomości w postaci: użytków rolnych – łąki trwale o powierzchni 0,8800ha, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych o powierzchni 2,8800ha, nieużytków o powierzchni 0,2600ha oraz użytki rolne – grunty orne o powierzchni 3,0800ha.

/dowód: wypis z rejestru gruntów k. 112 - 114/

Na dzień 28 grudnia 2017 r. zaległości alimentacyjne M. P. wynosiły (...) zł wraz z odsetkami w kwocie (...)zł.

/dowód: pismo od komornika k. 26, karta rozliczeniowa k. 33 - 40/.

M. P. (...). Nie jest upośledzony umyślowo. Nie wykazuje (...). W chwili popełnienia zarzucanego mu czynu miał prawidłowo zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.

/dowód: opinia psychiatryczna k. 128 - 130/.

W okresie objętym zarzutem M. P. nie znajdował się pod (...). Jego stan zdrowia w tym okresie pozwalał mu na wykonywanie pracy zawodowej i osiągnię z tego tytułu dochodów finansowych.

/dowód: opinia sądowo - lekarska UM w Ł. k. 217 - 223/.

Rodzicami oskarżonego zajmuje się głównie A. K. wraz ze swoimi rodzicami, gdyż H. i F. P. zamieszkują z nimi w jednym domu. W okresie objętym zarzutem rodzice M. P. nie potrzebowali stałej opieki. Oskarżony podejmuje prace dorywcze.

/dowód: zeznania świadka A. K. k. 76 – 77, 198 - 199/

M. P. zgodnie z decyzją Wójta Gminy K. z dnia 11 lutego 2019 r. został wymeldowany z pobytu stałego pod adresem (...), gm. K., województwo (...). Właścicielem nieruchomości jest D. K..

/dowód: kserokopia decyzji k. 272/

W świetle wywiadu środowiskowego oskarżony nie zamieszkuje od dłuższego czasu pod adresem (...), gm. K.. Nie mieszka też w miejscowości N. u D. M. (1).

/dowód: informacje kuratorów k. 210 - 211/.

M. P. ma (...). Posiada wykształcenie (...). Z zawodu jest (...). Zatrudniony jest w firmie (...) z siedzibą w B. na stanowisku (...) i z tego tytułu osiąga dochód w wysokości (...) netto. Jest (...)dzieci. Nie był karany.

/dowód: oświadczenie oskarżonego k. 195, karta karna k. 110/

Oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że w okresie objętym zarzutem był zarejestrowany jako osoba bezrobotna. Pracował dorywczo, ponieważ leczył się od 30 marca w przychodni (...) u dr K.. Stan zdrowia uniemożliwiał mu podjęcie zatrudnienia. Dużo czasu musiał poświęcić także na opiekę nad starszymi i schorowanymi rodzicami. M. P. wyjaśnił, że z powodu dużych kosztów leczenia nie był w stanie płacić alimentów. Alimenty uiszcza do komornika, gdyż z córką nie utrzymuje kontaktów. Kiedy pracował alimenty egzekwował komornik. Sam również wpłacał pieniądze.

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego M. P. k. 117 – 118, 196/

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie Sąd ustalił stan faktyczny przede wszystkim w oparciu o odpisy wyroków, informacje uzyskane od komornika sądowego prowadzącego egzekucję alimentów, załączone wyliczenia dotyczące zaległości oraz w oparciu o zeznania D. P. oraz dziadka pokrzywdzonej S. P., z którym zamieszkuje. Wymienione dowody wskazywały na to, iż oskarżony nie wywiązywał się z nałożonego na niego wyrokiem sądowym obowiązku alimentacyjnego, dlatego też powstały z tego tytułu zaległości. Powyższe dowody korespondują ze sobą, nie wzbudzają wątpliwości, dlatego też Sąd przypisał im walor wiarygodności. Dodatkowo wymieniona dokumentacja sporządzona została przez uprawnione do tego organy w zakresie ich działalności.

Sam oskarżony nie kwestionował, iż nie regulował zasądzonych alimentów podnosząc jednak, iż w okresie objętym zarzutem nie miał możliwości podjęcia pracy z uwagi na swój stan zdrowia oraz konieczność opieki nad rodzicami.

Powyższe twierdzenia nie znajdują oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym. Z opinii sporządzonej przez (...) Medyczny w Ł. wynika, iż oskarżony w okresie objętym zarzutem mógł świadczyć pracę. Nie było do tego przeciwwskazań zdrowotnych. Powyższa opinia zaś dla Sądu stanowiła wiarygodne źródło dowodowe, tak samo jak opinia biegłych (...) w zakresie czytelności oskarżonego, bowiem były zupełne, jasne i spójne. Biegli w sposób szczegółowy przeanalizowali sytuację zdrowotną oraz okoliczności podnoszone przez oskarżonego.

M. P. nie opiekował się także na stałe w tym okresie na stałe rodzicami, albowiem opiekę tę na co dzień sprawuje A. K., która wraz ze swoimi rodzicami zamieszkuje z H. i F. P.. Oskarżony okazjonalnie ich odwiedzał oraz czasem zawoził do lekarza. Z drugiej strony zaś konieczność pomocy rodzicom nie zwalnia oskarżonego od obowiązku wywiązywania się z łożenia na rzecz swojej córki, tak więc powyższy argument wskazywany przez M. P. nawet w sytuacji gdyby w jakiś sposób zajmował się rodzicami nie wyłącza, ani nie umniejsza jego odpowiedzialności.

Wiarygodnym źródłem dowodowym dla Sądu są informacje przekazane przez kuratorów, którzy ani w K., ani w miejscowości N. nie zastali go. Powyższe prowadzi do wniosku, iż M. P. nie składa wiarygodnych wyjaśnień co do miejsca swojego zamieszkania, dlatego też Sąd uznał je za niewiarygodne. Stanowią one przyjętą przez niego linię obrony.

M. P. ma możliwości zarobkowe. Jest człowiekiem wykształconym, posiada wykształcenie wyższe, a jak uznali biegli w okresie objętym zarzutem nie było przeszkód żeby świadczył pracę. Okoliczność miejsca zamieszkania jednak nie

ma istotnego znaczenia dla sprawy tj. czy mieszkał on z konkubiną, czy z rodzicami. Jak już Sąd wcześniej wspominał, nie zwalniało to oskarżonego od obowiązku łożenia na utrzymanie swojej córki.

Sąd z dużą ostrożnością potraktował zeznania D. M. (2), która wcześniej była w związku z M. P.. Nie wnosiły one nic nowego do sprawy. Świadek nie miał wiedzy na temat tego, czy oskarżony wywiązywał się z zasądzonych alimentów. Oskarżony informował ją o tym, iż obecnie pracuje. Świadek jako osoba bliska oskarżonemu, nie chce mu zaszkodzić. Tak naprawdę do końca nie zna sytuacji majątkowej oskarżonego, negując jednocześnie stanowczo fakt pozostawiania z nim w związku i to, że z nią zamieszkuje. W ocenie Sądu świadek w oczywisty sposób nie chce zaszkodzić oskarżonemu.

Sąd pominął zeznania świadków, którzy odmówili składania zeznań w sprawie.

Wiarygodne dla Sądu są dokumenty powoływane przy poszczególnych ustaleniach, gdyż sporządzone zostały przez uprawnione organy w ramach ich działalności. Nie były przez strony kwestionowane.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał M. P. za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. w B., woj. (...) uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz córki D. P. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Bełchatowie z dn. 26.03. 2015 r. sygn. akt III RC 41/15 w kwocie po 700 zł miesięcznie, poczynając od dnia 26.03. 2015 r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności, przy czym łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych

Zachowanie M. P. wyczerpało dyspozycję art. 209 § 1 kk, gdyż wypełniało wszystkie znamiona określone w tym przepisie. W szczególności, oskarżony był zobowiązany do wychowania oraz utrzymywania swojej córki, a alimenty zostały określone w wyroku sądowym. Obowiązek ten obciążał go jako rodzica i został potwierdzony treścią wyroku. W przypisanym okresie M. P. nie spełniał tej powinności, a łączne wysokości powstałych zaległości przewyższa równowartość 3 świadczeń okresowych, co wynika z pisma przekazanego przez komornika. Oskarżony miał realne możliwości zadośćuczynienia obowiązkowi alimentacji. Pomimo bowiem tego, że oskarżony był zdrowy i podejmował się prac dorywczych, to uzyskanych środków nie przeznaczał na alimenty, a tylko na swoje potrzeby. Pewne sumy pieniędzy zaczął przekazywać, kiedy miał świadomość, że wszczęto przeciwko niemu postępowanie karne w tym przedmiocie.

Przypisane oskarżonemu czyny miały charakter zawiniony. Oskarżony w ustalonym stanie faktycznym mógł zachować się zgodnie z prawem i nie zachodziły żadne okoliczności, które wyłączałyby jego winę. Ponadto czyny oskarżonego były bezprawne, a stopień ich społecznej szkodliwości był wyższy niż znikomy. M. P., bowiem nie wywiązywał się z jednego z podstawowych obowiązków rodzica wobec dziecka doprowadzając tym samym do tego, iż pokrzywdzona była zdana na pomoc ze strony swoich dziadków, a na jej utrzymanie łożyła wyłącznie matka.

Przy wymiarze kary M. P., Sąd wziął pod uwagę jako okoliczność łagodzącą uprzednią niekaralność oskarżonego. Na niekorzyść Sąd poczytał mu nagminność jego zachowania.

Sąd uznał, że nie ma potrzeby orzekania w stosunku do oskarżonego kary pozbawienia wolności nawet z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Sąd zachowanie M. P. poczytał jako jednorazowy wybryk, a mając na względzie jego uprzednią niekaralność zakłada, iż podobne zachowanie nie zdarzy się w przyszłości. Tym samym nie ma potrzeby sięgania po najsurowszy rodzaj kary przewidziany przez art. 209 § 1 kk. Dlatego też Sąd skorzystał z możliwości, jaką daje mu ten przepis i orzekł wobec oskarżonego karę łagodniejszego rodzaju, to jest karę ograniczenia wolności. Wymierzenie kary samoistnej grzywny byłoby bezzasadne, albowiem oskarżony obecnie nie pracuje, a ponadto ciąży na nim obowiązek alimentacyjny, który ma pierwszeństwo zaspokojenia. Natomiast z opinii sądowo – lekarskiej (...) w Ł. wynika jednoznacznie, iż oskarżony może pracować, a co za tym idzie może również świadczyć pracą na cele społeczne.

W przekonaniu Sądu wymierzona oskarżonemu na podstawie art. 209 § 1 kk kara w postaci 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym, odpowiada przede wszystkim stopniowi winy oskarżonego oraz stopniowi społecznej szkodliwości jego czynów. Podkreślić, bowiem trzeba, że oskarżony działał umyślnie. Mimo, że jego córka nie była już małym dzieckiem, to jednak nadal potrzebowała pomocy finansowej ze strony ojca. Jej sytuacja majątkowa nie była najgorsza z uwagi na to, iż mogła liczyć na pomoc dziadków.

Sąd uznał, że w realiach niniejszej sprawy celowym będzie zobowiązanie na podstawie art. 34 § 3 kk w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 kk M. P. do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie córki.

Sąd uznał, iż brak jest podstaw do zastosowania wobec oskarżonego wnioskowanej przez jego obrońcę instytucji warunkowego umorzenia postępowania. W pierwszej kolejności wskazać należy na znaczną kwotę ogólnych zaległości alimentacyjnych oscylującą w granicach (...)złoty. Nadto wskazać należy, iż M. P. (także w okresie toczącego się postępowania) nie podjął jakichkolwiek starań, ażeby chociażby częściowo realizować ciężący na nim obowiązek alimentacyjny. Oskarżony nie utrzymuje jakichkolwiek kontaktów z córką, nie interesuje się jej losem, wychowaniem i wykształceniem.

Oczywiście Sąd zauważa stan zdrowia oskarżonego, jednakże w żaden sposób nie usprawiedliwia zachowania M. P.. Miał on bowiem możliwość podjęcia zatrudnienia i osiągnięcia dochodów, które chociażby częściowo pozwalałyby na wykonywanie ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego.

Powyższe okoliczności w ocenie Sądu nie pozwalają na przyjęcie, iż stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego był nieznaczny, co jest warunkiem sine qua non do warunkowego umorzenia postępowania.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 616 § 2 pkt 1 i 2 kpk, art. 618 § 1 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 ze zm.) i zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty oraz kwotę złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków, na którą to kwotę 2370,16 składają się koszty uzyskania opinii z K. o oskarżonym, koszty opinii biegłego oraz ryczałt z tytułu doręczeń.